

Anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikringsselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
Den 22. december 2017
Livsforsikringsselskabets navn
PensionDanmark Pensionsforsikringsaktieselskab
Overskrift
Livsforsikringsselskabet skal angive en præcis og sigende titel på anmeldelsen.
Satser forsikringsklasse III
Resumé
Livsforsikringsselskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen.
PensionDanmark anmelder ændringer til følgende satser gældende fra 1. januar 2018:
<ol style="list-style-type: none">
1. Basisdødelighed og levetidsforbedringer
2. Forudsat afkast for alderspensionister ved beregning af livsvarig alderspension, og som følge deraf nye prognoserenter for den livsvarige alderspension under udbetaling samt frem til udbetaling for medlemmer over 59 år samt sats til regulering af pensioner under udbetaling.
3. Sats til regulering af løbende ydelser ved supplerende førtidspension under udbetaling.
4. Sats til belastning af depot
5. Tillæg/fradrag til indre værdi ved køb/salg
Alle øvrige satser er uændrede.
Som bilag vedlægges "GÆLDENDE SATSBILAG VEDRØRENDE TEKNISK GRUNDLAG TIL FORSIKRINGSKLASSE III", hvor alle ændringer er angivet med ændringsmarkering. Bilaget er desuden vedlagt i en version uden ændringsmarkering. Derudover vedlægges "Bilag A REGULERING AF PENSIONER" til orientering. Bilaget er uændret i forhold til tidligere.
Lovgrundlaget
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilket/hvilke nr. i lovens § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.
Anmeldelsen vedrører § 20, stk. 1 nr. 2) grundlaget for beregning af forsikringspræmier, tilbagekøbssværdier og fripolicer.
Ikrafttrædelse
Livsforsikringsselskabet skal angive datoen for anmeldelsens ikrafttrædelse.
Ikrafttrædelse for anmeldelsen er den 1. januar 2018.
Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken tidligere anmeldelse eller hvilke tidligere anmeldelser denne anmeldelse ophæver eller ændrer.

Anmeldelsen erstatter anmeldelse af 15. december 2016 "Satsers forsikringsklasse III" samt anmeldelse af 20. december 2017, "Sats for belastning af depot placeret i eksternt forvaltede puljer - forsikringsklasse III".

Angivelse af forsikringsklasse

Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Anmeldelsen vedrører forsikringsklasse III.

Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang af de anmeldte forhold

Livsforsikringsselskabet skal angive anmeldelsens indhold med analyser, beregninger mv. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.

Anmeldelsen vedrører medlemmer på markedsrente omfattet af det tekniske grundlag "Forsikringsteknisk grundlag til livsforsikringskasse III (HTS Pension – 2000)". Grundlaget er ugaranteret og kan løbende ændres.

Grundlaget omfatter pr. 31. oktober 2017 godt 707.000 medlemmer med en retrospektiv hensættelse på 202 mia. kr., heraf er cirka 44.000 medlemmer alderspensionister.

Ad 1. Basisdødelighed og levetidsforbedringer

I satsbilagets afsnit "1.2.1. Basisdødelighed før og efter alderspensionering" fastsættes opdaterede satser for dødsintensitet og levetidsforbedringer.

Dødelighederne er opdateret i overensstemmelse med Finanstilsynets benchmark for 2016 og er fastsat ved hjælp af den observerede nuværende dødelighed for bestanden og Finanstilsynets benchmark for fremtidige levetidsforbedringer.

Den observerede nuværende dødelighed for bestanden er fastsat med udgangspunkt i data for perioden 2012 til 2016 og følger af det statistiske test, som Finanstilsynet har fastsat i forbindelse med indførelsen af benchmark for dødeligheder. Resultaterne af PensionDanmarks analyse er beskrevet i anmeldelse af 20. december 2017 "Dødelighed til markedsværdiopgørelser 2017" samt bilag hertil. Det er den heraf udledte modeldødelighed, som er udgangspunktet for fastsættelsen af dødeligheder til brug for beregning af risikopræmier samt ved alderspensionering for medlemmer med markedsrente, forsikringsklasse III. De estimerede modeldødeligheder er kønsafhængige som udgangspunkt, men vægtes med kønsfordelingen i bestanden til en unisexdødelighed. Ligeledes vægtes Finanstilsynets benchmark for levetidsforbedringer med kønsfordelingen i bestanden.

Tidligere analyser har vist, at medlemmer med en opsparing mindre end gennemsnittet dør tidligere end øvrige medlemmer. Det efterlader systematisk for små depoter til fordeling blandt de medlemmer, som lever længere. For at dæmpe op for denne udvikling fastsættes dødeligheden i nærværende anmeldelse i lighed med tidligere, således at risikoresultatet forventeligt balancerer.

Ad 2. Forudsat afkast for alderspensionister ved beregning af livsvarig alderspension, og som følge deraf nye prognoserenter for den livsvarige alderspension under udbetaling samt frem til udbetaling for medlemmer over 59 år samt sats til regulering af pensioner under udbetaling.

Ved beregning af udbetalingen fra en livsvarig alderspension anvendes forudsætninger om forventet, fremtidigt afkast. Forventningen til afkastet bruges til beregning ved igangsætning af pensioner, ved regulering af pensioner under udbetaling samt til beregning af prognoseydelse for den livsvarige alderspension under udbetaling samt frem til udbetaling for medlemmer over 59 år. Afkastforventningen opdateres, så der fra 1. januar 2018 benyttes den danske swaprentekurve pr. 27. november 2017 i stedet for samme kurve pr. 25. november 2016.

Pr. 1. januar 2018 reguleres livsvarige alderspensioner under udbetaling på baggrund af det enkelte medlems opsparede depot, forventet levetid og den stigningstakt, som er fastlagt for hver kohorte. Stigningstakten er angivet i satsbilaget afsnit "2.0.0. Rente" og anvendes både til regulering af aktuelle udbetalinger pr. 1. januar 2018 og til at fastsætte prognoser for livsvarig alderspension.

Ad 3 Sats til regulering af løbende ydelser ved supplerende førtidspension under udbetaling.

I satsbilaget afsnit "2.0.0. Rente" fastsættes sats til regulering af aktuelle udbetalinger ved førtidspension. Satsen fastsættes til 1,5 pct.

Ad 4 Sats til belastning af depot

I satsbilagets afsnit "4.1.3. Belastning af depot" ændres satsen OMK3% fra 0,070 til 0,075 pct.

Ad 5 Tillæg/fradrag til indre værdi ved køb/salg

I satsbilaget afsnit "4.0.0. Omkostninger" indføres en sats til tillæg/fradrag til indre værdi ved køb/salg på OMK7 % af det handlede beløb. Satsen fastsættes pr. 1. januar 2018 til 0,25 pct. af det handlede beløb. Ved handler, som udelukkende vedrører internt forvaltede puljer, er OMK7% dog 0.

Tillægget/fradraget sker nu i PensionDanmark, hvor det tidligere har været indarbejdet i de handlede kurser.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Der er ingen juridiske konsekvenser for medlemmerne, idet der er tale om satser på et ugaranteret grundlag, som løbende kan justeres.

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.

Ad 1 Basisdødelighed og levetidsforbedringer

Ændringen i dødeligheden betyder en ændret forventet levetid for det enkelte medlem. For udvalgte aldre er den forventede tid pr. 1. januar 2018 vist i nedenstående tabel, angivet i år:

Alder	Tidligere anmeldt dødelighed	Ny, anmeldt dødelighed
0	89,0	91,2
20	87,5	89,3
40	85,9	87,3
60	85,4	86,0
65	85,8	86,4

70	86,5	87,0
75	87,5	87,8
80	89,0	89,2

For langt størstedelen af medlemmerne giver den nye dødelighed anledning til længere forventet levetid. Det vil for medlemmer under opsparing betyde lavere prognoseydelse og ændrede risikopræmier. For medlemmer under udbetaling vil udjævningsmekanismen absorbere ændringen i levetiden, og medlemmerne vil således ikke opleve et fald i den udbetalte ydelse. I stedet vil den fremadrettede stigningstakt blive sat ned, og bufferen formindsket.

Et medlem på 40 år i 2018 vil opleve et fald i sin prognoseydelse på omkring 3 pct., mens et medlem på 60 år i 2018 vil opleve et fald i sin prognoseydelse på omkring 2 pct. som følge af ændring i dødeligheden.

Ad 2 Forudsat afkast for alderspensionister ved beregning af livsvarig alderspension, og som følge deraf nye prognoserenter for den livsvarige alderspension for medlemmer over 59 år samt sats til regulering af pensioner under udbetaling.

Ved opdatering af afkastforventningen til den danske swaprentekurve pr. 27. november 2017 fra samme kurve pr. 25. november 2016 vil der for langt de fleste medlemmer ske en stigning i de udbetalte ydelser fra den livsvarige alderspension, idet rentekurven overordnet set er steget. I den korte ende (under 4 år) er rentekurven dog faldet og dette kan derfor isoleret set føre til en mindre nedsættelse af pensionen. Der anmeldes en række af stigningstakter, som benyttes til at fastlægge årets regulering af den udbetalte ydelse.

Det enkelte medlems regulering afhænger af det opsparede depot, forventet levetid og den anmeldte stigningstakt, som er fastlagt for hver kohorte (stigningstakten er et mål for den forventede fremtidige regulering).

Ad 3 Sats til regulering af løbende ydelser ved supplerende førtidspension under udbetaling.

Den økonomiske konsekvens for medlemmerne er en øget udbetaling i 2018 i forhold til 2017.

Ad 4 Sats til belastning af depot

Ændringen af depotomkostningerne betyder en mindre opsparing for samtlige medlemmer. Påvirkningen for det enkelte medlem er 5 kr. pr. 100.000 kr. opsparing.

Ad 5 Tillæg/fradrag til indre værdi ved køb/salg

Tillægget/fradraget er fastsat således, at den rabat, PensionDanmark opnår ved at kunne slå handler sammen for mange medlemmer i modsætning til at skulle handle for hver enkelt, kommer medlemmerne til gode. Således er satsen på 0,25 pct. af det handlede beløb sat lavere end et anslået gennemsnittet mellem bid og ask priser for Bloomberg (0,34 pct.). Den økonomiske konsekvens for medlemmerne er derfor en lavere investeringsomkostning.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6 stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Der er ingen juridiske konsekvenser for selskabet, idet der er tale om satser på et ugaranteret grundlag, som løbende kan justeres.

Redegørelse for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7.

Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Anmeldelsen vedrører medlemmer på markedsrente omfattet af det tekniske grundlag "Forsikringsteknisk grundlag til livsforsikringskasse III (HTS Pension – 2000)". Grundlaget er ugaranteret og kan løbende ændres.

Ad 1

Ændring af dødeligheden har ingen økonomiske betydning for PensionDanmark, idet medlemmerne selv bærer alle risici, herunder den biometriske risiko. Over- og underskud på risikoresultatet føres på bonushensættelsen for gruppeliv.

Ad 2 og 3

PensionDanmark har ingen former for garantier tilknyttet pensioner under udbetaling på forsikringsklasse III. Reguleringen af pensionerne har derfor ingen økonomiske konsekvenser for selskabet.

Ad 4 og 5

Resultatet for investeringsomkostningerne for forsikringsklasse III overføres til egenkapitalen. Satserne er fastsat således, at indtægter og udgifter forventes at være i balance i 2018.

I 2015 modtog PensionDanmark et beløb på 241 mio. kr. for refunderet moms. Disse penge besluttede bestyrelsen at tildele medlemmerne i løbet af de følgende 7 år som en nedsættelse af stykomkostningerne. Der er derfor budgetteret med underskud i budgetperioden, jf. nedenstående tabel. Omkostningsresultatet overføres til egenkapitalen.

Omkostningsbudget for stykomkostninger for PensionDanmark i perioden 2018 til 2022:

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	2022
Optrækket hos medlemmer	210	212	217	220	222
Faktiske administrationsomkostninger	-229	-234	-238	-243	-248
Resultat	-19	-22	-22	-24	-25

Pr. 31. oktober 2017 udgør egenkapitalen 4.071 mio. kr.

Alle anmeldte forhold anses for at være betryggende og rimelige.

Navn Angivelse af navn
Torben Möger Pedersen
Dato og underskrift
Den 22. december 2017
Navn Angivelse af navn
Anders Bruun
Dato og underskrift
Den 22. december 2017
Navn Angivelse af navn
Dato og underskrift

1. august 2017

PensionDanmark Pensionsforsikringsaktieselskab

GÆLDENDE SATSBILAG VEDRØRENDE TEKNISK GRUNDLAG TIL FORSIKRINGSKLASSE III

Anmeldelse af satsbilag for forsikringsklasse III med ikrafttræden 1. januar 2017-2018 og indtil andet anmeldes. Satsbilaget erstatter tidligere satsbilag.

1.0.0. RISIKOELEMENTER

1.2.0. Basisdødelighed før og efter alderspensionering

$\mu(x, 20126)$ betegner den nuværende dødsintensitet før og efter alderspensionering og er angivet i afsnit 1.2.1. som den nuværende dødelighed.

1.2.1. Basisdødelighed før og efter alderspensionering

Den nuværende dødsintensitet, $\mu(x, 20126)$, før og efter alderspensionering og er givet ved:

Alder	$\mu(x, 20162)$	Alder	$\mu(x, 20126)$	Alder	$\mu(x, 20126)$
0	0,00017580,0002605	37	0,00047510,0004920	74	0,02248740,0245359
1	0,00017580,0002605	38	0,00051920,0005593	75	0,02477060,0274538
2	0,00017580,0002350	39	0,00056570,0006453	76	0,02750060,0308700
3	0,00013120,0001964	40	0,00057700,0006802	77	0,03081590,0347982
4	0,00011570,0001756	41	0,00064000,0007823	78	0,03472050,0392874
5	0,00011050,0001600	42	0,00072080,0008819	79	0,03923910,0443760
6	0,00010450,0001464	43	0,00082140,0009797	80	0,04454060,0500538
7	0,00009960,0001364	44	0,00093900,0010825	81	0,05076410,0564308
8	0,00009520,0001307	45	0,00107380,0012015	82	0,05795510,0633612
9	0,00008980,0001294	46	0,00122720,0013568	83	0,06618370,0707609
10	0,00008460,0001285	47	0,00140230,0015538	84	0,07549410,0790044
11	0,00008280,0001273	48	0,00159860,0017794	85	0,08599970,0882839
12	0,00008630,0001286	49	0,00181040,0020279	86	0,09785030,0989058
13	0,00009640,0001348	50	0,00204570,0022918	87	0,11105730,1112859
14	0,00011310,0001509	51	0,00231330,0025653	88	0,12564930,1253028
15	0,00013470,0001786	52	0,00260520,0028656	89	0,14166720,1407899
16	0,00016170,0002156	53	0,00292450,0032206	90	0,15911170,1578997
17	0,00019300,0002606	54	0,00327860,0036294	91	0,17811700,1765384
18	0,00022610,0003087	55	0,00374340,0041963	92	0,19883800,1965874
19	0,00026130,0003547	56	0,00417920,0046637	93	0,22134280,2182408
20	0,00029720,0003967	57	0,00469090,0051138	94	0,24572410,2414427
21	0,00032870,0004289	58	0,00528210,0055379	95	0,27187830,2659756
22	0,00035080,0004428	59	0,00594310,0059734	96	0,29959840,2918534
23	0,00035770,0004348	60	0,00732940,0071587	97	0,32873290,3190556
24	0,00034720,0004046	61	0,00812820,0076918	98	0,35908340,3474325
25	0,00032490,0003596	62	0,00886450,0082700	99	0,39040840,3767993
26	0,00029980,0003134	63	0,00958520,0089254	100	0,42242780,4069393
27	0,00028050,0002795	64	0,01029560,0096601	101	0,45634960,4386684
28	0,00027440,0002673	65	0,01099310,0105225	102	0,49203060,4718527
29	0,00028080,0002775	66	0,01170700,0115088	103	0,52779300,5052827
30	0,00029260,0003013	67	0,01250960,0126011	104	0,56328200,5386682
31	0,00030610,0003313	68	0,01345020,0138085	105	0,59815280,5717202
32	0,00032060,0003603	69	0,01454040,0151267	106	0,63208390,6041609
33	0,00033830,0003814	70	0,01580680,0165601	107	0,66507410,6359545

34	<u>0,00036250,0003972</u>	71	<u>0,01724560,0181391</u>	108	<u>0,69713910,6670869</u>
35	<u>0,00039410,0004163</u>	72	<u>0,01881290,0199473</u>	109	<u>0,72770150,6970886</u>
36	<u>0,00043220,0004456</u>	73	<u>0,02052940,0220615</u>	110	<u>0,56044060,5373430</u>

Levetidsforbedringerne, $R(x)$, er givet ved:

Alder	$R(x)$	Alder	$R(x)$	Alder	$R(x)$
0	<u>0,03216020,0382775</u>	37	<u>0,03408620,0257753</u>	74	<u>0,02315890,0149046</u>
1	<u>0,04804560,0401631</u>	38	<u>0,03402780,0249566</u>	75	<u>0,02271600,0142299</u>
2	<u>0,05044040,0424525</u>	39	<u>0,03369290,0236863</u>	76	<u>0,02198050,0137281</u>
3	<u>0,05209310,0464605</u>	40	<u>0,03322340,0225173</u>	77	<u>0,02113690,0132921</u>
4	<u>0,05381480,0495881</u>	41	<u>0,03263720,0215505</u>	78	<u>0,02018570,0128060</u>
5	<u>0,05941200,0521771</u>	42	<u>0,03146500,0204685</u>	79	<u>0,01918290,0123108</u>
6	<u>0,06382270,0540161</u>	43	<u>0,02996270,0195908</u>	80	<u>0,01802780,0117109</u>
7	<u>0,06726990,0546949</u>	44	<u>0,02851810,0190837</u>	81	<u>0,01696080,0112071</u>
8	<u>0,06835170,0533140</u>	45	<u>0,02701090,0183850</u>	82	<u>0,01592770,0106589</u>
9	<u>0,06829990,0522360</u>	46	<u>0,02550000,0178006</u>	83	<u>0,01484050,0100901</u>
10	<u>0,06634570,0514227</u>	47	<u>0,02444850,0175041</u>	84	<u>0,01374310,0094375</u>
11	<u>0,06524430,0479185</u>	48	<u>0,02353300,0172000</u>	85	<u>0,01268610,0088172</u>
12	<u>0,06423300,0450553</u>	49	<u>0,02283350,0169046</u>	86	<u>0,01170990,0081908</u>
13	<u>0,06197600,0417816</u>	50	<u>0,02210660,0166294</u>	87	<u>0,01083890,0075220</u>
14	<u>0,05969750,0370937</u>	51	<u>0,02149650,0165502</u>	88	<u>0,00999030,0068045</u>
15	<u>0,05525630,0325333</u>	52	<u>0,02101720,0165368</u>	89	<u>0,00914570,0060886</u>
16	<u>0,04917420,0298537</u>	53	<u>0,02063950,0167153</u>	90	<u>0,00830700,0053533</u>
17	<u>0,04412700,0267424</u>	54	<u>0,02059970,0172416</u>	91	<u>0,00736080,0046286</u>
18	<u>0,04055860,0246732</u>	55	<u>0,02073920,0177712</u>	92	<u>0,00647480,0040905</u>
19	<u>0,03674970,0240639</u>	56	<u>0,02103500,0183048</u>	93	<u>0,00575610,0036476</u>
20	<u>0,03457360,0237661</u>	57	<u>0,02148410,0189696</u>	94	<u>0,00516560,0033139</u>
21	<u>0,03294250,0236637</u>	58	<u>0,02206290,0195181</u>	95	<u>0,00478550,0030201</u>
22	<u>0,03113530,0238860</u>	59	<u>0,02250070,0198882</u>	96	<u>0,00429930,0027655</u>
23	<u>0,02984430,0240180</u>	60	<u>0,02288790,0201604</u>	97	<u>0,00373520,0024400</u>
24	<u>0,02944900,0246245</u>	61	<u>0,02324920,0203381</u>	98	<u>0,00310530,0021458</u>
25	<u>0,02979130,0254904</u>	62	<u>0,02350430,0203410</u>	99	<u>0,00237990,0019446</u>
26	<u>0,03082660,0264891</u>	63	<u>0,02378490,0203251</u>	100	<u>0,00180970,0017977</u>
27	<u>0,03170900,0274019</u>	64	<u>0,02418610,0202289</u>	101	<u>0,00152040,0017227</u>
28	<u>0,03242340,0279809</u>	65	<u>0,02464120,0199755</u>	102	<u>0,00128920,0016644</u>
29	<u>0,03311990,0284183</u>	66	<u>0,02504970,0196242</u>	103	<u>0,00114520,0016160</u>
30	<u>0,03385300,0288299</u>	67	<u>0,02534750,0192267</u>	104	<u>0,00108680,0014732</u>
31	<u>0,03460500,0292874</u>	68	<u>0,02546530,0187429</u>	105	<u>0,00081960,0013178</u>
32	<u>0,03539560,0292928</u>	69	<u>0,02541230,0181568</u>	106	<u>0,00058440,0011747</u>
33	<u>0,03578370,0290126</u>	70	<u>0,02528900,0174314</u>	107	<u>0,00038000,0010429</u>
34	<u>0,03549170,0283810</u>	71	<u>0,02487670,0168104</u>	108	<u>0,00025450,0009827</u>
35	<u>0,03529870,0276195</u>	72	<u>0,02433550,0160991</u>	109	<u>0,00020100,0009469</u>
36	<u>0,03463220,0266526</u>	73	<u>0,02379360,0154605</u>	110	<u>0,00015500,0009168</u>

1.2.2. Anvendt dødelighed for invalidepensionister

μ_x^{id} betegner dødsintensitet for invalidepensionister:

$$\mu_x^{id} = a^{id} + 10^{b^{id} + c^{id} \cdot X - 10}$$

Periode / Parameter	a^{id}	b^{id}	c^{id}
01.01.2001 – indtil andet anmeldes	0,0074	7,0280	0,0153

1.3.0. Basisinvaliditet

Der tegnes ikke forsikringsdækning med invaliderisiko på beregningsgrundlaget.

2.0.0. RENTE

Alle renter er angivet efter individuel PAL med mindre andet er angivet.

Prognoserenter

Rente sats	Navn/anvendelse	Periode	Alder (år)	Sats (pct.)
i_p^E	Prognoserente (real) før pensionering for livsvarig alderspension	01.01.2013 – indtil andet anmeldes	0-58	1,75
i_p^E	Prognoserente før pensionering for livsvarig alderspension	01.01. ~~2017~~ 2018 – indtil andet anmeldes	59-120	Den danske swaprentekurve af ~~2527~~ . november ~~2016~~ 2017 med fradrag af 15,3 pct. PAL
i_p^A	Prognoserente efter pensionering for livsvarig alderspension.	01.01. ~~2017~~ 2018 – indtil andet anmeldes	0-120	Den danske swaprentekurve af ~~2527~~ . november ~~2016~~ 2017 med fradrag af 15,3 pct. PAL
i_p^R	Prognoserente (real) for rate- og kapitalpensioner samt aldersopsparring før pensionering.	01.01.2013 – indtil andet anmeldes	Alle	1,75
i_p^R	Prognoserente for ratepensioner efter pensionering.	01.03.2016 – indtil andet anmeldes	Alle	1,50

Rentesatser til fastsættelse af pensioner

Rente sats	Navn/anvendelse	Periode	Alder (år)	Sats (pct.)
------------	-----------------	---------	------------	-------------

i^A	Forudsat afkast for alderspensionister ved beregning af livsvarig alderspension	01.01. ~~2017~~ <u>2018</u> - indtil andet anmeldes	Alle	Den danske swaprentekurve af ~~2527~~ . november ~~2016~~ <u>2017</u> med fradrag af 15,3 pct. PAL
i^R	Forudsat afkast for alderspensionister ved beregning af ratepension	01.01.2016 - indtil andet anmeldes	Alle	1,5

Rentesatser til beregning af hensættelser

Rente sats	Navn/anvendelse	Periode	Alder	Sats (pct.)
i^{IP}	Forudsat afkast for invalidepensionister	01.01.2016 - indtil andet anmeldes	Alle	1,5

Regulering

Rente sats	Navn/anvendelse	Periode	Kohorte/ Alder	Sats (pct.)
s_x^*	Forventet fremadrettet regulering	01.01. ~~2017~~ <u>2018</u> - indtil andet anmeldes	-1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 -	~~1,4480,803~~ ~~1,5730,877~~ ~~1,4940,734~~ ~~1,4940,812~~ ~~1,4880,820~~ ~~1,4510,818~~ ~~1,4180,816~~ ~~1,3920,815~~ ~~1,3350,809~~ ~~1,3030,826~~ ~~1,2290,815~~ ~~1,1920,830~~ ~~1,1400,832~~ ~~1,0980,830~~ ~~1,0680,827~~ ~~1,0340,810~~ ~~1,0220,802~~ ~~1,0170,798~~ ~~1,0220,794~~ ~~1,0250,784~~ ~~1,0300,775~~ ~~1,1420,874~~ ~~1,2460,963~~ ~~1,3001,003~~ ~~1,3241,012~~ ~~1,4421,117~~ ~~1,5041,178~~ ~~1,4681,184~~ ~~1,5941,241~~ ~~1,6301,269~~ ~~1,6691,356~~ ~~1,6931,358~~

			<u>1957-</u>	<u>1,623</u>
S	Regulering af løbende ydelser ved supplerende førtidspension	01.01. ~~2016~~ <u>2018</u> – indtil andet anmeldes	Alle	<u>0,51,5</u>

3.0.0. GRUNDLAG

3.2.2. Reserve for eventuelle forsikringsdele

Forrentning af indbetalinger sker per indbetalingsdato.

Forrentning af indbetalinger sker per ultimo perioden plus x_d.

Periode / Sats	x_d
01.01.2001 – indtil andet anmeldes	1 dag

4.0.0. OMKOSTNINGER

4.1.1. Belastning af indbetaling

Indbetalinger eksklusiv AMB belastes med OMK1%.

For indbetalinger til kapital- og ratepension:

Periode / Sats	OMK1%
01.01.2003 – indtil andet anmeldes	0 pct.

For indbetalinger til livsvarig alderspension og den supplerende arbejdsmarkedspension:

Periode / Sats	OMK1%
01.12.2013 – indtil andet anmeldes	0 pct.
01.06.2009 – 30.11.2013	5 pct.

For indbetalinger til PensionDanmarks lærlinge produkt:

Periode / Sats	OMK1%
01.03.2011 – indtil andet anmeldes	0 pct.

4.1.2. Belastning af forsikring

Forsikringen belastes med OMK2 pr. måned. Hvilede medlemmer belastes dog med OMKH2 pr måned.

Medlemmer med PensionDanmarks lærlinge produkt betaler OMKL2 pr. måned.

Periode / Sats	OMK2	OMKH2	OMKL2
01.01.2016 – indtil andet anmeldes	24,75 kr.	24,75 kr.	5 kr.

4.1.3. Belastning af depot

Depotet belastes med OMK3% p.a.

Periode / Sats	OMK3%
01.01. ~~2014-2018~~ – indtil andet anmeldes	0, ~~070-075~~ pct.

Depotet belastes med OMK4 pr. måned.

Belastning af depot vedrørende den obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning placeret i internt forvaltede puljer pr. måned

Periode / Sats	OMK4
01.03.2003 – indtil andet anmeldes	0 kr.

Belastning af depot vedrørende den obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning placeret i eksternt forvaltede puljer pr. måned

Periode / Sats	OMK4
01.11.2014 – indtil andet anmeldes	0 kr.

Belastning af SP-depoter

Periode / Sats	OMK4
01.11.2011 – indtil andet anmeldes	0

Belastning af øvrige depoter

Periode / Sats	OMK4
01.11.2011 – indtil andet anmeldes	0 kr.

I forbindelse med handler betales OMK5% i kurtage af det handlede beløb. Ved handler, som udelukkende vedrører internt forvaltede puljer, er OMK5% dog 0.

Periode / Sats	OMK5%
01.03.2003 – indtil andet anmeldes	0,10 pct.

I forbindelse med handler betales et fast gebyr OMK6. Ved handler, som udelukkende vedrører internt forvaltede puljer, er OMK6 dog 0.

Belastning af depot vedrørende den obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning

Periode / Sats	OMK6
01.03.2003 – indtil andet anmeldes	0 kr.

Belastning af øvrige depoter

Periode / Sats	OMK6
01.12.2004 – indtil andet anmeldes	0 kr.

I forbindelse med handler betales et tillæg/fradrag til indre værdi ved køb/salg på OMK7 % af det handlede beløb. Ved handler, som udelukkende vedrører internt forvaltede puljer, er OMK7% dog 0.

<u>Periode / Sats</u>	<u>OMK7%</u>
<u>01.01.2018 – indtil andet anmeldes</u>	<u>0,25 pct.</u>

4.2.0. Hvilende medlemskab

Ved overgang til hvilende medlemskab opgøres medlemmets samlede reserve. Såfremt medlemmets samlede reserve ved overgang eller senere bliver mindre end UDG1, udbetales udtrædelsesgodtgørelsen kontant til medlemmet og medlemskabet ophører, dog udbetales beløb under UDG2 ikke.

Periode / Sats	UDG1	UDG2
01.01.2007 – indtil andet anmeldes	5.000 kr.	100 kr.

4.3.0. Udtrædelsesgodtgørelse

For reserver vedrørende private supplerende indbetalinger udgør udtrædelsesgodtgørelsen reserven fratrukket GEBYR kr.

Periode / Sats	GEBYR
----------------	-------

01.12.2004 – indtil andet anmeldes	0 kr.
------------------------------------	-------

5.1.0. Ugaranteret tillæg til udbetalinger

Udbetalinger der vedrører opsparing til livsvarig alderspension tillægges satsen PENSIONISTTILLÆG.

Periode / Sats	PENSIONISTTILLÆG
01.01.2014 – indtil andet anmeldes	0 pct.

Dog tillægges udbetalinger som følge af afsnit 4.2.0. ikke PENSIONISTTILLÆG.

PENSIONISTTILLÆG er et ugaranteret tillæg finansieret af egenkapitalen, der er defineret i selskabets overskudspolitik. Fra 01.01.2010 er satsen PENSIONISTTILLÆG før træk af individuel PAL.

PensionDanmark Pensionsforsikringsaktieselskab

GÆLDENDE SATSBILAG VEDRØRENDE TEKNISK GRUNDLAG TIL FORSIKRINGSKLASSE III

Anmeldelse af satsbilag for forsikringsklasse III med ikrafttræden 1. januar 2018 og indtil andet anmeldes. Satsbilaget erstatter tidligere satsbilag.

1.0.0. RISIKOELEMENTER

1.2.0. Basisdødelighed før og efter alderspensionering

$\mu(x, 2016)$ betegner den nuværende dødsintensitet før og efter alderspensionering og er angivet i afsnit 1.2.1. som den nuværende dødelighed.

1.2.1. Basisdødelighed før og efter alderspensionering

Den nuværende dødsintensitet, $\mu(x, 2016)$, før og efter alderspensionering og er givet ved:

Alder	$\mu(x, 2016)$	Alder	$\mu(x, 2016)$	Alder	$\mu(x, 2016)$
0	0,0001758	37	0,0004751	74	0,0224874
1	0,0001758	38	0,0005192	75	0,0247706
2	0,0001758	39	0,0005657	76	0,0275006
3	0,0001312	40	0,0005770	77	0,0308159
4	0,0001157	41	0,0006400	78	0,0347205
5	0,0001105	42	0,0007208	79	0,0392391
6	0,0001045	43	0,0008214	80	0,0445406
7	0,0000996	44	0,0009390	81	0,0507641
8	0,0000952	45	0,0010738	82	0,0579551
9	0,0000898	46	0,0012272	83	0,0661837
10	0,0000846	47	0,0014023	84	0,0754941
11	0,0000828	48	0,0015986	85	0,0859997
12	0,0000863	49	0,0018104	86	0,0978503
13	0,0000964	50	0,0020457	87	0,1110573
14	0,0001131	51	0,0023133	88	0,1256493
15	0,0001347	52	0,0026052	89	0,1416672
16	0,0001617	53	0,0029245	90	0,1591117
17	0,0001930	54	0,0032786	91	0,1781170
18	0,0002261	55	0,0037434	92	0,1988380
19	0,0002613	56	0,0041792	93	0,2213428
20	0,0002972	57	0,0046909	94	0,2457241
21	0,0003287	58	0,0052821	95	0,2718783
22	0,0003508	59	0,0059431	96	0,2995984
23	0,0003577	60	0,0073294	97	0,3287329
24	0,0003472	61	0,0081282	98	0,3590834
25	0,0003249	62	0,0088645	99	0,3904084
26	0,0002998	63	0,0095852	100	0,4224278
27	0,0002805	64	0,0102956	101	0,4563496
28	0,0002744	65	0,0109931	102	0,4920306
29	0,0002808	66	0,0117070	103	0,5277930
30	0,0002926	67	0,0125096	104	0,5632820
31	0,0003061	68	0,0134502	105	0,5981528
32	0,0003206	69	0,0145404	106	0,6320839
33	0,0003383	70	0,0158068	107	0,6650741
34	0,0003625	71	0,0172456	108	0,6971391

35	0,0003941	72	0,0188129	109	0,7277015
36	0,0004322	73	0,0205294	110	0,5604406

Levetidsforbedringerne, $R(x)$, er givet ved:

Alder	$R(x)$	Alder	$R(x)$	Alder	$R(x)$
0	0,0321602	37	0,0340862	74	0,0231589
1	0,0480456	38	0,0340278	75	0,0227160
2	0,0504404	39	0,0336929	76	0,0219805
3	0,0520931	40	0,0332234	77	0,0211369
4	0,0538148	41	0,0326372	78	0,0201857
5	0,0594120	42	0,0314650	79	0,0191829
6	0,0638227	43	0,0299627	80	0,0180278
7	0,0672699	44	0,0285181	81	0,0169608
8	0,0683517	45	0,0270109	82	0,0159277
9	0,0682999	46	0,0255000	83	0,0148405
10	0,0663457	47	0,0244485	84	0,0137431
11	0,0652443	48	0,0235330	85	0,0126861
12	0,0642330	49	0,0228335	86	0,0117099
13	0,0619760	50	0,0221066	87	0,0108389
14	0,0596975	51	0,0214965	88	0,0099903
15	0,0552563	52	0,0210172	89	0,0091457
16	0,0491742	53	0,0206395	90	0,0083070
17	0,0441270	54	0,0205997	91	0,0073608
18	0,0405586	55	0,0207392	92	0,0064748
19	0,0367497	56	0,0210350	93	0,0057561
20	0,0345736	57	0,0214841	94	0,0051656
21	0,0329425	58	0,0220629	95	0,0047855
22	0,0311353	59	0,0225007	96	0,0042993
23	0,0298443	60	0,0228879	97	0,0037352
24	0,0294490	61	0,0232492	98	0,0031053
25	0,0297913	62	0,0235043	99	0,0023799
26	0,0308266	63	0,0237849	100	0,0018097
27	0,0317090	64	0,0241861	101	0,0015204
28	0,0324234	65	0,0246412	102	0,0012892
29	0,0331199	66	0,0250497	103	0,0011452
30	0,0338530	67	0,0253475	104	0,0010868
31	0,0346050	68	0,0254653	105	0,0008196
32	0,0353956	69	0,0254123	106	0,0005844
33	0,0357837	70	0,0252890	107	0,0003800
34	0,0354917	71	0,0248767	108	0,0002545
35	0,0352987	72	0,0243355	109	0,0002010
36	0,0346322	73	0,0237936	110	0,0001550

1.2.2. Anvendt dødelighed for invalidepensionister

μ_x^{id} betegner dødsintensitet for invalidepensionister:

$$\mu_x^{id} = a^{id} + 10^{b^{id} + c^{id} \cdot X - 10}$$

Periode / Parameter	a^{id}	b^{id}	c^{id}
01.01.2001 – indtil andet anmeldes	0,0074	7,0280	0,0153

1.3.0. Basisinvaliditet

Der tegnes ikke forsikringsdækning med invaliderisiko på beregningsgrundlaget.

2.0.0. RENTE

Alle renter er angivet efter individuel PAL med mindre andet er angivet.

Prognoserenter

Rente sats	Navn/anvendelse	Periode	Alder (år)	Sats (pct.)
i_p^E	Prognoserente (real) før pensionering for livsvarig alderspension	01.01.2013 – indtil andet anmeldes	0-58	1,75
i_p^E	Prognoserente før pensionering for livsvarig alderspension	01.01.2018 – indtil andet anmeldes	59-120	Den danske swaprentekurve af 27. november 2017 med fradrag af 15,3 pct. PAL
i_p^A	Prognoserente efter pensionering for livsvarig alderspension.	01.01.2018 – indtil andet anmeldes	0-120	Den danske swaprentekurve af 27. november 2017 med fradrag af 15,3 pct. PAL
i_p^R	Prognoserente (real) for rate- og kapitalpensioner samt aldersopsparring før pensionering.	01.01.2013 – indtil andet anmeldes	Alle	1,75
i_p^R	Prognoserente for ratepensioner efter pensionering.	01.03.2016 – indtil andet anmeldes	Alle	1,50

Rentesatser til fastsættelse af pensioner

Rente sats	Navn/anvendelse	Periode	Alder (år)	Sats (pct.)
------------	-----------------	---------	------------	-------------

i^A	Forudsat afkast for alderspensionister ved beregning af livsvarig alderspension	01.01.2018 - indtil andet anmeldes	Alle	Den danske swaprentekurve af 27. november 2017 med fradrag af 15,3 pct. PAL
i^R	Forudsat afkast for alderspensionister ved beregning af ratepension	01.01.2016 - indtil andet anmeldes	Alle	1,5

Rentesatser til beregning af hensættelser

Rente sats	Navn/anvendelse	Periode	Alder	Sats (pct.)
i^{IP}	Forudsat afkast for invalidepensionister	01.01.2016 - indtil andet anmeldes	Alle	1,5

Regulering

Rente sats	Navn/anvendelse	Periode	Kohorte/ Alder	Sats (pct.)
s_x^*	Forventet fremadrettet regulering	01.01.2018 - indtil andet anmeldes	-1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957-	1,448 1,573 1,494 1,494 1,488 1,451 1,418 1,392 1,335 1,303 1,229 1,192 1,140 1,098 1,068 1,034 1,022 1,017 1,022 1,025 1,030 1,142 1,246 1,300 1,324 1,442 1,504 1,468 1,594 1,630 1,669 1,693 1,623

S	Regulering af løbende ydelser ved supplerende førtidspension	01.01.2018 – indtil andet anmeldes	Alle	1,5
---	--	------------------------------------	------	-----

3.0.0. GRUNDLAG

3.2.2. Reserve for eventuelle forsikringsdele

Forrentning af indbetalinger sker per indbetalingsdato.

Forrentning af indbetalinger sker per ultimo perioden plus x_d.

Periode / Sats	x_d
01.01.2001 – indtil andet anmeldes	1 dag

4.0.0. OMKOSTNINGER

4.1.1. Belastning af indbetaling

Indbetalinger eksklusiv AMB belastes med OMK1%.

For indbetalinger til kapital- og ratepension:

Periode / Sats	OMK1%
01.01.2003 – indtil andet anmeldes	0 pct.

For indbetalinger til livsvarig alderspension og den supplerende arbejdsmarkedspension:

Periode / Sats	OMK1%
01.12.2013 – indtil andet anmeldes	0 pct.
01.06.2009 – 30.11.2013	5 pct.

For indbetalinger til PensionDanmarks lærlinge produkt:

Periode / Sats	OMK1%
01.03.2011 – indtil andet anmeldes	0 pct.

4.1.2. Belastning af forsikring

Forsikringen belastes med OMK2 pr. måned. Hvilede medlemmer belastes dog med OMKH2 pr måned.

Medlemmer med PensionDanmarks lærlinge produkt betaler OMKL2 pr. måned.

Periode / Sats	OMK2	OMKH2	OMKL2
----------------	------	-------	-------

01.01.2016 – indtil andet anmeldes	24,75 kr.	24,75 kr.	5 kr.
------------------------------------	-----------	-----------	-------

4.1.3. Belastning af depot

Depotet belastes med OMK3% p.a.

Periode / Sats	OMK3%
01.01.2018 – indtil andet anmeldes	0,075 pct.

Depotet belastes med OMK4 pr. måned.

Belastning af depot vedrørende den obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning placeret i internt forvaltede puljer pr. måned

Periode / Sats	OMK4
01.03.2003 – indtil andet anmeldes	0 kr.

Belastning af depot vedrørende den obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning placeret i eksternt forvaltede puljer pr. måned

Periode / Sats	OMK4
01.11.2014 – indtil andet anmeldes	0 kr.

Belastning af SP-depoter

Periode / Sats	OMK4
01.11.2011 – indtil andet anmeldes	0

Belastning af øvrige depoter

Periode / Sats	OMK4
01.11.2011 – indtil andet anmeldes	0 kr.

I forbindelse med handler betales OMK5% i kurtage af det handlede beløb. Ved handler, som udelukkende vedrører internt forvaltede puljer, er OMK5% dog 0.

Periode / Sats	OMK5%
01.03.2003 – indtil andet anmeldes	0,10 pct.

I forbindelse med handler betales et fast gebyr OMK6. Ved handler, som udelukkende vedrører internt forvaltede puljer, er OMK6 dog 0.

Belastning af depot vedrørende den obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning

Periode / Sats	OMK6
01.03.2003 – indtil andet anmeldes	0 kr.

Belastning af øvrige depoter

Periode / Sats	OMK6
01.12.2004 – indtil andet anmeldes	0 kr.

I forbindelse med handler betales et tillæg/fradrag til indre værdi ved køb/salg på OMK7 % af det handlede beløb. Ved handler, som udelukkende vedrører internt forvaltede puljer, er OMK7% dog 0.

Periode / Sats	OMK7%
01.01.2018 – indtil andet anmeldes	0,25 pct.

4.2.0. Hvilende medlemskab

Ved overgang til hvilende medlemskab opgøres medlemmets samlede reserve. Såfremt medlemmets samlede reserve ved overgang eller senere bliver mindre end UDG1, udbetales udtrædelsesgodtgørelsen kontant til medlemmet og medlemskabet ophører, dog udbetales beløb under UDG2 ikke.

Periode / Sats	UDG1	UDG2
01.01.2007 – indtil andet anmeldes	5.000 kr.	100 kr.

4.3.0. Udtrædelsesgodtgørelse

For reserver vedrørende private supplerende indbetalinger udgør udtrædelsesgodtgørelsen reserven fratrukket GEBYR kr.

Periode / Sats	GEBYR
----------------	-------

01.12.2004 – indtil andet anmeldes	0 kr.
------------------------------------	-------

5.1.0. Ugaranteret tillæg til udbetalinger

Udbetalinger der vedrører opsparing til livsvarig alderspension tillægges satsen PENSIONISTTILLÆG.

Periode / Sats	PENSIONISTTILLÆG
01.01.2014 – indtil andet anmeldes	0 pct.

Dog tillægges udbetalinger som følge af afsnit 4.2.0. ikke PENSIONISTTILLÆG.

PENSIONISTTILLÆG er et ugaranteret tillæg finansieret af egenkapitalen, der er defineret i selskabets overskudspolitik. Fra 01.01.2010 er satsen PENSIONISTTILLÆG før træk af individuel PAL.

Bilag A

Afsnit 1

Dette bilag beskriver PensionDanmarks udjævningsmekanisme. Bilaget er todelt, således at afsnit 2 beskriver principperne bag udjævningsmekanismen, mens afsnit 3 indeholder formlerne for reguleringen.

Afsnit 2

Formålet med PensionDanmarks udjævningsmekanisme er at sikre en stabil pensionsudbetaling, hvor købekraften samtidig fastholdes.

Udjævningsmekanismen er derfor udviklet ud fra følgende ønsker:

- > Stor stabilitet i de udbetalte pensioner med meget lille risiko for, at udsving i investeringsafkastet, renteniveauet eller levetiden nødvendiggør en nedsættelse af de udbetalte pensionsydelse.
- > Stor sandsynlighed for at de udbetalte pensionsydelse kan hæves, så købekraften fastholdes.
- > Alle risici bæres af medlemmerne, så egenkapitalen ikke belastes.

Når et medlem pensioneres, fastsættes den årlige pension ud fra

- > Værdien af medlemmets depot.
- > Medlemmets forventede restlevetid.
- > En forsigtig forventning til det fremtidige investeringsafkast.
- > En for året vedtaget regulering af pensioner under udbetaling.

Alle medlemmer starter ved pensionering med en buffer, idet pensionerne fastsættes under ønsket om en fremtidig positiv regulering. Bufferen udgør forskellen mellem nutidsværdien af en flad ydelse, og nutidsværdien af en ydelse med plads til regulering.

Hvert år fastsættes en regulering af pensionerne. Ud fra den fastsatte regulering, medlemmets faktiske depot, medlemmets forventede restlevetid og forventning til investeringsafkastet beregnes en buffer. Bufferen er et udtryk for, hvor meget der i fremtiden er råd til at lade pensionerne stige med. Den beregnede buffer er individuel for hver pensionist. Det er også muligt at fastsætte årets regulering af pensionen ud fra et ønske om bufferens størrelse, altså muligheden for fremtidig regulering.

Tab og gevinst i forhold til forventningerne udjævnes via bufferen over de kommende år. Alle afvigelser i investeringsafkastet, renteniveauet og levetiden absorberes i første omgang af bufferen. Først når bufferen er tilstrækkelig lille, er det nødvendigt at nedsætte ydelserne.

Afsnit 3

Regulering af livsvarige alderspensioner

Alle aktuelle pensioner reguleres som udgangspunkt ved årsskiftet, dog giver PensionDanmarks forsikringsbetingelser mulighed for at regulere pensionerne på et vilkårligt tidspunkt.

Ydelsen, Y_t ved regulering på tid t fastsættes ud fra medlemmets reserve til livsvarig alderspension, $V_{t,t}$ og passivstørrelsen, $P(x, t, p_{x,t}, \{i_t\}, s_x)$.

Passivet på tid t er givet ved

$$P(x, t, p_{x,t}, \{r_t\}, s_x) = \sum_t p(x; x+t)(1+r_t)^{-t}(1+s_x)^t$$

Hvor

- > x er medlemmets alder på reguleringsstidspunktet, t
- > $p_{x,t}$ er kohortedødeligheden for en x årig på tid t
- > $\{i_t\}$ er afkastkurven, der er selskabets forventning til det fremtidige afkast
- > s_x er forventningen til den fremtidige regulering for kohorten

$p_{x,t}$ og $\{r_t\}$ er angivet i satsbilaget til det tekniske grundlag.

Fastsættelse af den fremtidige regulering, s_x , sker som beskrevet neden for.

Særligt for medlemmer, der pensioneres i løbet af året

Ved pensionering i løbet af året beregnes ydelsen ud fra reserven $\check{V}_t$ givet ved

$$\check{V}_t = V_t \cdot \frac{1+r_t}{1+k_t}$$

Hvor

- > k_t er det faktiske afkast, der er tilskrevet reserven siden seneste reguleringsstidspunkt
- > r_t er den danske swaprentekurve anvendt ved seneste reguleringsstidspunkt

Medlemmets reserve stilles på denne måde, som var pensioneringen sket ved årsskiftet. Ved første reguleringsstidspunkt efter pensionering er medlemmet stillet på samme måde som et medlem, der har været pensionist i hele perioden.

Fastsættelse af regulering

Forventningen til den fremtidige regulering s_x fastsættes ud fra følgende størrelser:

- > $\tilde{s}_x$ er den ønskede regulering for det enkelte medlem
- > s_x^* er en potentiel fremadrettede regulering af det enkelte medlem

For hvert medlem med aktuel udbetaling bestemmes s_x^* som løsningen til:

$$\tilde{s}_x \cdot Y_{t-1} = \frac{V_t}{P(x, t, p_{x,t}, \{r_t\}, s_x^*)}$$

altså hvad er der givet en regulering nu, er råd til at regulere med fremover. For alle medlemmer er s_x^* således individuelt fast sat.

12. december 2013